

FONAMENTS DE LA INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA

▪ DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

6 ECTS

3º curs / 2n semestre / obligatòria

Nadia Ahufinger Sanclemente

nadahufinger@uoc.edu

▪ DESCRIPCIÓ

Conèixer els fonaments de la intervenció logopèdica és clau per a que la posada en pràctica d'aquestes intervencions tingui resultats positius. L'organització d'un pla d'intervenció, la interpretació i redacció d'informes, les formes de comunicació amb la resta de professionals i agents implicats així com el coneixement dels recursos i eines necessàries per al diagnòstic i la intervenció logopèdica permetran al professional de la logopèdia crear materials per a la seva pràctica diària i a reflexionar sobre la pròpia presa de decisions. Aquests coneixements sempre s'enfocaran amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones a les qui atén.

Aquesta assignatura té com a finalitat proporcionar al futur professional de la logopèdia una visió general de què és i què implica una intervenció logopèdica abans de centrar-se en els tractaments específics per a cada dificultat, patologia o trastorn. Amb aquesta assignatura es forma a l'estudiantat en les bases per a dissenyar i avaluar de forma crítica una intervenció logopèdica, així com en el coneixement de les tendències actuals de les intervencions i les eines bàsiques de les intervencions.

▪ L'ASSIGNATURA EN EL CONJUNT DEL PLA D'ESTUDIS

L'assignatura de Fonaments d'intervenció logopèdica pertany al conjunt d'assignatures obligatòries del Mòdul 3. Avaluació i diagnòstic en logopèdia. Concretament, a la matèria de Processos i Instruments d'Avaluació.

▪ CAMPS PROFESSIONALS EN QUÈ ES PROJECTA

▪ CONEIXEMENTS PREVIS

▪ INFORMACIÓ PRÈVIA A LA MATRÍCULA

Des del Grau es recomana cursar de forma consecutiva les assignatures L'avaluació i el diagnòstic i Fonaments d'intervenció logopèdica donada la relació i la complementarietat entre elles. Es recomana cursar en primer lloc L'avaluació i el diagnòstic durant el primer semestre i en segon lloc Fonaments d'intervenció logopèdica durant el segon semestre.

▪ COMPETÈNCIES

Competències generals (CG) i competències bàsiques (CB)

G3 - Interactuar amb altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB2 - Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat Competències transversals (CT)

CT2 - Projectar els valors de l'emprenedoria i de la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i amb motivació cap al desenvolupament professional.

CT6 - Fer servir diferents formes de comunicació, tant orals com escrites o audiovisuals, en la llengua pròpia i en llengües estrangeres, amb un alt grau de correcció en l'ús, la forma i el contingut.

CT7 - Arribar a ser l'actor principal del propi procés formatiu en vista a una millora personal i professional i a l'adquisició d'una formació integral que permeti aprendre i conèixer en un context de diversitat lingüística, amb realitats socials, culturals i econòmiques diverses.

Competències específiques (CE)

CE1 - Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.

CE2 - Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària, fundada en la capacitat d'interpretació de la història clínica per al que s'aplicaran els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

CE3 - Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.

CE4 - Dominar la terminologia que permeti interactuar eficaçment amb altres professionals.

CE5 - Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent a les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

CE7 - Assessorar a famílies i a l'entorn social dels usuaris, afavorint la seva participació i col·laboració en el tractament logopèdic. E11 - Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

CE12 - Conèixer, dissenyar i aplicar programes preventius relacionats amb la logopèdia, i fomentar les habilitats comunicatives en la població. CE16 - Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en Logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

CE17 - Ser capaç d'establir una comunicació clara i eficient amb el pacient, els seus familiars i amb la resta de professionals que intervenen en la seva atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques i culturals de l'interlocutor.

CE18 - Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.

- **RESULTATS D'APRENTATGE**

Explica la necessitat d'aplicar tractaments interdisciplinaris en pacients amb determinades alteracions logopèdiques de tipus secundari.

Valora la utilitat de les guies clíniques sobre les alteracions de la logopèdia, i dels mètodes i instruments que es deriva de cadascuna d'elles.

Redacta informes d'intervenció amb la correcció formal pertinent adequant la informació necessària quan va dirigit a la pròpia família com a altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.).

Utilitza els elements verbals i paraverbals indicatius d'una escolta activa durant les entrevistes amb els pacients i els seus familiars i estableix una relació empàtica amb ells.

Resol problemes i pren decisions en la pràctica clínica en coherència amb el marc legal que regula la professió del logopeda.

Resol problemes i situacions pròpies de l'acompliment professional amb actituds emprenedores i innovadores.

Elabora informes i documents escrits (principalment de caràcter tècnic) amb correcció ortogràfica i gramatical en català, castellà i anglès.

Realitza processos d'avaluació sobre la pròpia pràctica i la dels altres de forma crítica i responsable.

Aplica els seus coneixements, la comprensió d'aquests i les seves capacitats de resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.

Comunica a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de la logopèdia.

- **CONTINGUTS**

La intervenció en la logopèdia. Conceptes generals. La intervenció en logopèdia. Àrees d'intervenció en logopeda. Competències i rol del/la logopeda en la intervenció.

Relació del/la logopeda amb altres professionals: el treball interdisciplinari. Relació amb altres professionals. La construcció del rol professional del logopeda dins d'un equip. El teixit professional i el vincle amb el logopeda. El paradigma del treball interdisciplinari.

Característiques de la intervenció logopèdica. Conceptes clau: educació, avaluació-intervenció, tractament, habilitació, rehabilitació, facilitació, assessorament, formació. El contínuum avaluació-intervenció: Característiques de la persona que rebrà la intervenció.

Tipologies d'intervenció. Els protocols, programes i les guies d'intervenció.

Models, teories i corrents d'intervenció. Model conductista. Model constructivista. Model sistémico. Model basat en la psicologia del processament humà de la informació. Teoria genètica del desenvolupament de l'aprenentatge i llenguatge. Teoria sociocultural. Teoria de l'aprenentatge verbal significatiu. Models basats en el triangle interactiu. Models basats en la família i l'entorn.

Planificació de la intervenció: aspecte a tenir en compte en el disseny d'una intervenció.

Estructura de la intervenció. Població target. Bases científiques. Formulació d'objectius. Agents d'intervenció. Temporització, dosatge i intensitat. Seguiment i avaluació de la pròpia pràctica. Naturalesa de les sessions.

Programes específics d'intervenció en diferents àrees de logopèdia. Programes d'intervenció centrats en deglució. Programes d'intervenció en l'audició. Programes d'intervenció centrats en la parla. Programes d'intervenció centrat en la veu. Programes d'intervenció centrats en el llenguatge.

L'informe d'intervenció logopèdic. Què és un informe d'intervenció logopèdica . Estructura i registre. Aspectes legals que afecten a l'informe logopèdic. Exemples d'informes.

▪ CONSULTA DELS MATERIALS DE QUÈ DISPOSA L'ASSIGNATURA

Materials	Format
Com donar males notícies en l'àmbit de la logopèdia?	Audiovisual
Tractament en logopèdia. Dr. David Saldaña	Audiovisual
Moodel Quizz: fonaments de la intervenció logopèdica	Web
Intervenció en la disfàgia	Audiovisual
Entrevista a Susan Ebbels	Audiovisual

▪ MATERIALS I EINES DE SUPORT

Per a la realització d'aquesta assignatura es compta amb el material i recursos propis realitzats pel professorat de la universitat: els mòduls textuais didàctics associats a l'assignatura i l'enregistrament de casos pràctics i entrevistes. A més, es compta amb material extern a la universitat com ara articles científics i capítols de llibre.

L'assignatura compta amb un Quizz creat adhoc a través de l'eina Moodle per a activar els coneixements previs de l'assignatura i per a comprovar l'aprenentatge un cop cursada.

▪ INFORMACIONS SOBRE L'AVALUACIÓ A LA UVIC-UCC

La Normativa acadèmica de la UVic-Ucc disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'apunts, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), d'altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UVic-Ucc habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per a vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

- **CONSULTA DEL MODEL D'AVUACIÓ**

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC) i una prova de síntesi (PS). Per a fer la PS cal haver superat l'AC. La fórmula d'acreditació és: AC + PS.